

Programma Lokaal Open en Sociaal

Gemeenteraadsverkiezingen 2022, Gemeente Oosterhout

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	0
“LOeS wil dynamisch, liberaal, sociaal maar vooral empathisch zijn“.....	1
1. Een huis is niet meteen een thuis.....	2
2. ..en 1000 woningen zijn niet automatisch een prettige wijk.....	4
3..... Waar de jeugd de toekomst heeft.....	6
4. ... en de kwetsbaren zich beschermd weten. (Sociaal Domein)	8
5. Leren te leren en leren te leven.....	9
6. Samen werken aan een hoger en mooier resultaat	11
7. Geen tijd om stil te staan	13
8. Wat we voor elkaar kunnen betekenen.....	15
9. Verbinding maakt binding of Trommelen blijft (t)rommelen	16
Tot Slot.	18

Lokaal Open *en* Sociaal

Programma LOeS

“LOeS wil dynamisch, liberaal, sociaal maar vooral empathisch zijn”

De meeste mensen weten zich uitstekend te redden. Ze zijn redelijk tot goed opgeleid, komen uit een warm sociaal nest en krijgen de kansen hun idealen na te jagen en te verwezenlijken. Echter, in Oosterhout stemde bij de vorige verkiezingen in 2014 en 2018 slechts 50% van de kiesgerechtigden.

Bevestigen die 50% dat het hier “uitstekend!” gaat of dat de andere helft denkt: “het maakt toch niet uit”.

Na de toeslagenaffaire klinkt het inmiddels als een cliché en napraterij, maar we roepen het nog maar eens: *de overheid is er voor de burger en niet andersom*. Het lijkt een open deur, maar we weten helaas maar al te goed dat vaak het tegendeel blijkt. Een kritische burger wordt als vervelend beschouwd en regelmatig zelfs als de “vijand”.

Niet in de laatste plaats aangezwengeld door de verkozen politici. De politici doen daarmee het vuurtje zelf oplaaien, terwijl bestuurlijke integriteit en daaraan gekoppeld **dienstbaarheid, functionaliteit, onafhankelijkheid, openheid, betrouwbaarheid** en **zorgvuldigheid** de richtlijnen moeten zijn.

LOeS heeft als doel dat de gemeenteraad het beleid beter controleert op de afgesproken doelstellingen, afspraken, normen en waarden. Hierbij wordt onderzocht of gedaan wordt wat gepland is, waarbij gecheckt wordt of dit wordt uitgevoerd en daarop gehandeld waar nodig. Feedback, maar altijd scherp en op onze hoede zijn. De handelskenmerken van LOeS zijn integriteit van het lokale bestuur en weg met de schijn van vriendjespolitiek, voortrekken, bevoordeling en handjeklap. De menselijke maat moet terug en vertrouwen in de burger is daarbij de basis. Wij hebben dit als leidraad ook verweven in onze ideologische basis van de partij.

Wij willen erop toe zien dat deze uitgangspunten gewaarborgd zijn. Zowel binnen het bestuur, als in de uitvoering van beleid. Mensen mogen nooit gemangeld worden door allerlei (overheids)maatregelen die geboren zijn uit wantrouwen en overregulering.

LOeS vindt dat het beter moet en het ook beter kan!

Democratische controle zou in essentie door alle gekozenen gedaan moeten worden. Maar LOeS is natuurlijk meer dan een controlepartij. Wat zijn dan de speciale programmaonderdelen waar LOeS de focus op heeft? Het moet beter en dat kan volgens ons op de volgende onderdelen:

1. Een huis is niet meteen een thuis.....

Veel onderwerpen binnen een samenleving grijpen in elkaar en beïnvloeden elkaar. Soms heeft één oorzaak vele (ingrijpende) gevolgen voor de inwoners van de stad. Ruimtelijke ordening heeft niet alleen met een –voor velen onbegrijpelijke- papieren werkelijkheid te maken, maar met het hele woon- en leefklimaat. Het begint bij de planning van woningen, huisvesting, logistiek, verkeer, (sociale) infrastructuur. Wat moet leiden tot lekker wonen in een stad, maar: “Een huis maakt nog geen thuis.”

De basis voor een gezonde woonomgeving ligt vooral bij: schone grond, schoon water, schone lucht zorgen voor leefbaarheid binnen een schone sociale veiligheid. Het lijkt in Nederland goed geregeld te zijn met milieuwetgeving, lucht- en waterkwaliteitsmetingen, bodemonderzoeken maar toch slippen er verrassende zaken tussen door. In Nederland betreft het onder andere de PFAS-problematiek en de problemen bij grote verontreinigende of gevaarlijke industrieën. Oosterhout werd op 4 juni 2013 al eens met de neus op de feiten gedrukt met de brand bij chemisch bedrijf ELD op Weststad. Daarnaast zien we nu de discussie over de uitbreiding van Biopolymers tegenover de afwegingen voor natuurbehoud tussen Dongen en Oosterhout.

Ook de verontreinigingen voor toekomstige bouwgronden zijn wat LOeS betreft een zaak van levensbelang en daarom van blijvende urgentie.

Tegelijkertijd zitten we met een groot probleem bij de woningbouw en haast is geboden met bouwen, maar dat mag dan niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid als het over gezondheid van de inwoners en latere bewoners gaat

Woningen, woningen, woningen

Het hoeft geen betoog dat LOeS inzet op een gecombineerde creatieve benadering van de woningproblematiek:

- betere doorstroming door mensen te verlokken hun woning tijdig in de ruilen voor kleinere huisvesting. (Verlokking kan dan bijvoorbeeld door uitstel van belastingen op vrijkomend vermogen);
- gezamenlijke huisvesting ouderen en kwetsbaren, al dan niet gecombineerd met gemakkelijker toegang tot oplopende zorgondersteuning. Mantelzorg bestendig en het normaliseren van zorgbehoefte in de buurten en wijken. Gestippeld wonen, waarbij leden van een woongroep verspreid wonen over een complex of wijk, maar gezamenlijk een sociale ruimte of activiteiten hebben om elkaar te ondersteunen is een goed voorbeeld. Zelfstandig wonen en toch voordelen van de groep;
- sociale woningen en woningen voor de middeninkomens;
- zelfbewoning bij aankoop woning verplichten voor min. 5 jaar om speculaties te voorkomen;
- gemeentelijke zekerheidsstellingen om hoge huren te laten vervangen door hypotheekgaranties. Burgers zijn niet altijd in staat om, wonend in een huurhuis met een relatief hoge huur, een hypotheek met lagere maandlasten af te sluiten vanwege de hypotheek garanties die dan vereist worden;
- creatief en oplossingsgericht in de marges: tiny houses, kleine eengezinswoningen, aanpassing grote flats etc. Stimuleren van wooncollectieven. Bijvoorbeeld hofjes voor alleenstaanden of

alleenwonenden, zodat er vanuit een collectieve gedachte simpele burenhulp kan plaatsvinden om langer thuiswonen beter te faciliteren;

2. ...en 1000 woningen zijn niet automatisch een prettige wijk...

Oosterhout staat aan de vooravond van veel woningbouwprojecten. De ervaring leert dat woningen alleen niet per definitie leiden tot een fijne wijk. Als er weinig gebeurt aan fysiek en sociaal onderhoud in een wijk ligt verloedering op de loer.

Sommige buurten en wijken dreigen dan te bezwijken onder het sociale verval. Daar worden dan wel regelmatig gelden voor vrij gemaakt of budgetten voor verschoven, maar het is toch vaak te weinig en te laat. De tendens van de huidige coalitie is om dan maar steeds meer in te zetten op correctie en repressie, met als laatste dieptepunt "afvalcoaches"¹. Werkelijke verbetering van een wijk in beginnend verval begint met op tijd signaleren, vanuit betrokkenheid, interesse en met actieve interactie vertrouwd te raken bij mensen om hun problemen te doorgronden (armoede, achterstand, psychische verwarring) en integraal aan te pakken. Het is dus niet wachten tot het te laat is, maar eerst een professioneel sociaal front maken dat zowel preventief als curatief voor de burger klaarstaat. Het sociaal front zien we als een virtuele verdediging en dus een voorhoede op sociale beleidsterreinen, bestaande uit een groep goed toegeruste professionals met een breed mandaat. Voor Oosterhout de "Best Persons" voorhanden op het specifieke terrein.

In klassiekere wijken met achterstand ligt de focus niet alleen op zorg en ondersteuning, maar ook op het naar boven krijgen van kracht en talenten. Investeer op burgerparticipatie door het aanjagen van buurt en burgerinitiatieven. De gemeente moet zorgen voor wijkbudgetten waar bewoners aanspraak op kunnen maken. Laat ze dit zelfstandig doen waar kan en met ondersteuning waar dat nodig is. Een sociaal front met goed toegeruste buurtwerkers die aanwezig zijn in de wijk. Die kijken wat informeel kan (informeel burenhulp en vrijwilligers) en wat formeel moet (Sociaal wijkteam.) Langzaam maar zeker actief overdragen aan de buurtbewoners en instellingen in de buurt. Dan praat je bij sommige wijken over een proces van één tot twee decennia.

Betrokkenheid bij het dorp, de buurt of eigen wijk is van groot belang. De gemeente Oosterhout beweert ook altijd dat ze de bewoners in ruimtelijke ordeningszaken voldoende betreft en raadpleegt. Vrij vaak blijken de bewoners dit toch niet zo te hebben ervaren. Dit betekent dat de overheid meer zijn best moet doen om mensen te betrekken. We kunnen dit vorm geven door wijkinterviews, antenneavonden, wijkplatforms, maar ook door regelmatige stadsgesprekken. Een mogelijk burgerberaad en eigen buurt initiatieven zien wij als hulpmiddel daarin, want 1000 woningen maken niet meteen een gezonde en veilige wijk met een prettig leefklimaat.

Programmapunten:

- Speerpuntwijken preventief aanpakken met een professioneel sociaal front
- Burgerparticipatie herijken. Groot en klein, voor jong en oud

¹ Ook wel afvalpolitie genoemd, wat € 140.000,00 per jaar kost. Ze worden met een opvoedende taak op pad gestuurd, maar dat mondt waarschijnlijk uit in het beboeten van mensen die deze opvoeding niet zo goed begrijpen (de opstandige veelpleger daargelaten).

- Opvang en begeleiding verwarde personen. We willen hierin betere acceptatie in de omgeving (ook wel: normaliseren). Dementie vriendelijke wijken. Mensen met psychische klachten wonen nu eenmaal in de wijk of ze nu behandeld worden of op de wachtlijst staan of uitbehandeld zijn.
- Voorkoming uitval richting GGZ door doelgerichte recreatieve en educatieve projecten in wijken en buurten.

3..... Waar de jeugd de toekomst heeft.....

De gedachte om de gemeentes een grotere rol te laten spelen bij preventie van jongerenproblematiek, was ingegeven door een bezuiningsopdracht. Maar voor die bezuinigingsslag werd wel meteen de *waarde* van **“preventie”** hoog aangeprezen. De lokale overheid zou door eerder in te grijpen, veel erger kunnen voorkomen bij de jongeren en tegelijkertijd dus veel goedkoper kunnen zijn. Die transitie van de jeugdzorg naar meer preventieve lokale inzet en maatwerk is echter vaak mislukt en het bleef dweilen met de kraan open.

Ook in Oosterhout is er niets gedaan met daadwerkelijk vroegtijdig doelgericht inzetten van formatie op preventie. Er zijn vooral kortlopende projecten die niet kunnen leiden tot continuïteit in de relaties en dus niet tot het doorgronden van de werkelijke situatie van een kind/jongere. Laat staan daar tijdige oplossingen voor te vinden. Daarmee wordt de mogelijke vrije val in het psychosociale, maar ook het afglijden naar criminaliteit, niet of nauwelijks voorkomen. Het is dan een kwestie van wachten tot het te laat is, wat ook blijkt uit de cijfers over de gezondheid van kinderen en jongeren.

En dat was al zo nog voordat corona toesloeg!

Wat een “gezondheids crisis” lijkt voor de samenleving, leidt inmiddels tot psychosociale klachten en problemen bij de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Daar wordt op dit moment nog steeds wat gemakkelijk over gedaan. Alsof het een kwestie is van “effe volhouden”. De ontwikkeling van een jongere heeft echter bijna twee jaar “on hold” gestaan. Dit kan vergeleken worden met een *fiks ontwikkelingsongeluk*. Als dat ook nog eens verzaamd wordt door kleine en grote rampen (verlies ouder, grootouder, vriendschappen, ziekte, onderwijsachterstand, werkloosheid, armoede) kunnen we spreken over heuse calamiteiten bij jongeren in ontwikkeling die leiden tot:

- Onderbroken ontwikkelingspaden;
- niet doorgemaakte ontwikkelingsfasen;
- uitgebleven groepsvorming;
- vereenzaming;
- uitgesteld risico/experimenteel gedrag;
- geweldsexcessen in groepsverband (Mallorca, kopschoppers, hooligans);
- uitgestelde losmaking;
- depressies;

Jongeren werd gevraagd om zich volwassen, verstandig, loyaal en solidair te gedragen en hun eigen ontwikkelingsdrang -onder dreiging van boetes en straffen- even te parkeren. We “vroegen” jongeren om ontwikkelingsfasen over te slaan. Voor de toekomst doemt er dan al één *hogedrukvat* op:

jongeren zullen de opgelopen schade in willen/moeten halen.

Als dat niet meteen lukt, dan zal het in een latere fase terugkomen als de nood het hoogst is.

De gezondheidsschade onder jongeren is nu enorm. Het wordt daarmee niet alleen noodzaak om te zorgen voor adequate opvang voor jongeren met urgente problemen, maar ook dient voorkomen te worden dat de

Programma Lokaal Open en Sociaal, *Het moet beter en dat kàn!*

Email: secretaris@lokaalopenensociaal.com tel: 06 12 999 761

KvK-nummer: 84775033

Bankrekening: NL45 SNSB 0983 1843 64 (Jan Schellekens)

instroom van jongeren, waar te laat aandacht voor is geweest, in die glijdende schaal terecht komt. Dat vergt een integrale aanpak op het gebied van: (geestelijke) gezondheid, onderwijs, recreatie, sport, muziek, cultuur, welzijn etc.

Daarnaast zullen er langdurige projecten moeten komen waarbij achterstanden procesmatig preventief worden aangepakt. Integraal jeugdbeleid is dan van groot belang. Van de huidige coalitiepartijen valt niet veel te verwachten. Het huidige coalitieakkoord (2018 –2022) in Oosterhout heeft niet veel woorden vuil gemaakt aan jeugdbeleid: 95 om precies te zijn. **Dat moet beter en dat kàn!**

Maar ook andere "herstelwerkzaamheden" en "herstel van vertrouwen" schreeuwen om voorrang. Dit kan alleen maar met een verandering van cultuur naar "doorpakken".

Daarbij valt o.a. te denken aan programmapunten als:

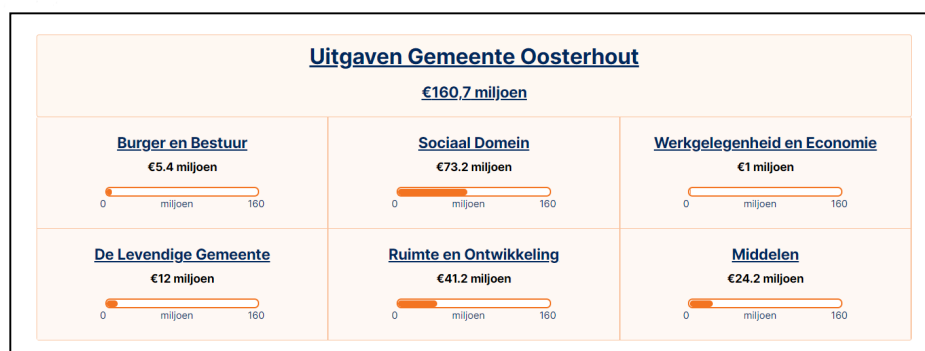
- De voorkoming van problematiek van jongeren in de Besterd en Oosterheide, maar eventueel ook op andere plaatsen, o.a. door langdurige brede jongerenwerkprojecten (continuïteit preventieve basisvoorzieningen)
- Ook investeren in Vrachelen en De Contreie, met aangepaste bril in vergelijking tot het vorige punt. Wijken gebouwd op jonge gezinnen. Vinex problematiek ligt op de loer. Het zijn grootafnemers van jeugdzorg (scheidingsproblematiek). Werken aan communities voor alle leeftijden
- Constante monitoring van het welbevinden onder jongeren door jongerenwerk, onderwijs, wijkagenten en gemeente is daarbij van groot belang. Extra "alert" op signalen van psychische klachten.
- Coaching van jongeren met beperkte problematiek door een pool van ervaren gepensioneerden of deeltijdwerkers. Hierdoor wordt ook preventief geacteerd op verlening van dure jeugdzorg.
- Verbetering huisvestingsklimaat voor jongeren dmv banen, sport, cultuur en woningbouw
- Inzet op projecten voor "lonende" bijbaantjes (ook waardering, succes en trots). Structureel gebruik van maatschappelijke dienstplicht/leer/werkstages jongeren op diverse terreinen is voor ons een goed voorbeeld. Te denken valt dan aan jongeren taskforces gezondheidszorg, veiligheid, ondersteuning ouderen, kwetsbaren

4. ... en de kwetsbaren zich beschermd weten. (Sociaal Domein)

Het Sociaal Domein is een beleids- en werkgebied waar, in overdrachtelijke zin, hele belangrijke pleisters worden geplakt. We spreken hier bewust over “pleisters”, omdat hier in belangrijke mate gevolgen merkbaar worden van tekortkomingen op overige beleidsgebieden die voor LOeS primair zijn. Het is natuurlijk zo dat veel Oosterhoutse inwoners, door allerlei oorzaken, er onverwacht afhankelijk van worden en dan is het een heel belangrijk werkgebied. LOeS is echter voor preventie op allerlei gebieden om de mogelijke gevolgen daarvan binnen het Sociaal Domein te voorkomen. We duiden hier binnen preventie mede ook op het sociaal front (zie definitie onder 2 – 2^e alinea).

Het Sociaal Domein bestaat pakweg uit de werkvlakken Jeugdzorg, WMO en Participatie. Daarbij omvat het ook zaken als bijvoorbeeld schuldsanering/krediethulp, werken met statushouders, huishoudelijke zorg en het ondersteunen van jeugdigen met een beschikking of verwijzing van bijv. gemeente of huisartsen. Het Sociale Domein omvatte in 2021 in Oosterhout ongeveer 45,6 % van de begrote uitgaven.

Niet misselijk, om het zo maar te zeggen, en nationaal ook de grootste financiële last die we gezamenlijk moeten dragen. We lezen er bijna dagelijks over in alle nieuwsuitingen en sociale media. Niet in de laatste plaats door het misbruik van gelden via constructies en malversaties die worden veroorzaakt door malafide omzetjagers.

Ons uitgangspunt is: iedereen doet mee, iedereen telt mee en iedereen participeert (voor zover mogelijk). Zorg voor iedereen die dit essentieel nodig heeft, staat voorop. Goede maatwerkvoorzieningen die uitgaan van vertrouwen en snelle inzetbaarheid wanneer het moet. LOeS streeft wel dus preventie onder andere door verschuiving van budgetten naar die voor ons belangrijke uitgangspunten in het sociaal front. We moeten zorgen voor ouderen en kwetsbaren, laaggeletterdheid en analfabetisme tegengaan, kwetsbare gezinnen en individuele burgers ondersteunen, psychisch en lichamelijke kwetsbaren helpen, bijstandsgerechtigden ondersteunen. En deze lijst is nog veel langer.

Kortom:

- Goede maatwerkvoorzieningen die uitgaan van vertrouwen
- Snel inzetbaar wanneer het moet.
- Investeren in preventie
- Voorkomen slimme constructies door omzetjagers
- Verschuiving van budgetten van pleisters naar voorkomen!

Programma Lokaal Open en Sociaal, *Het moet beter en dat kàn!*

Email: secretaris@lokaalopenensociaal.com tel: 06 12 999 761

KvK-nummer: 84775033

Bankrekening: NL45 SNSB 0983 1843 64 (Jan Schellekens)

5. Leren te leren en leren te leven

(Educatie en Onderwijs)

Als we het over leren hebben, denken we in eerste instantie aan leerplichtigen: kinderen en jongeren die onderwijs volgen tot ze een diploma hebben behaald. Voor veel kinderen is de leerplicht de basis voor verder leren, soms een leven lang.

Voor de samenleving is het van belang dat kinderen in die leerplichtige leeftijd kunnen leren in een veilige, vreedzame omgeving waarbij de school niet alleen de leerstoffabriek is, maar vooral ook een plaats om samen te komen met leeftijdsgenoten en belangrijke ervaringen met elkaar op te doen. Vooral in het voortgezet onderwijs worden dan ook informele lessen geleerd over het omgaan met leeftijdsgenoten en eigen identiteitsontwikkeling. Het is dus meer dan vakken en lessen alleen, het is onderdeel van een brede educatie naar een brede ontwikkeling. De laatste jaren is alles wat met die brede educatie te maken heeft zwaar onder druk gekomen door de coronamaatregelen (zie paragraaf 3).

Daarmee is een aantal jongeren in de problemen gekomen. Die worden natuurlijk benoemd op andere vlakken, maar ook het onderwijs gaat er behoorlijk last van krijgen. We zullen dan ook niet alleen moeten kijken naar de technische omstandigheden. De staat van het gebouw, verwarming, ventilatie, vocht, ICT etc., waarin onze kinderen onderwijs krijgen, is van belang. Daarnaast zijn nu ook de mogelijke verstoringen in hun ontwikkeling en de gevolgen die dat heeft op de onderwijsinstellingen van groot belang, want heel veel onzekerheden en risicogedrag komen daar samen in klassen, op schoolpleinen en op de routes van en naar school.

LOeS staat voor:

- De school als vindplaats. De gemeente Oosterhout moet proactief openstaan voor ontwikkelingen en problemen die in het onderwijsveld wordenesignaleerd.
- Toeleiding naar de juiste (jeugd)zorg optimaliseren
- Problemen die niet gedekt zijn uit de reguliere financiële geldstromen voor onderwijs, maar wel van grote invloed zijn op de kwaliteit van onderwijs en leven moeten lokaal aangepakt worden.
- Dreigende problematiek tijdig signaleren via sociale antennes en monitoring. Bijvoorbeeld misbruik van social media en criminaliteitsontwikkeling (casuïstiek met netwerkpartners).
- Daarnaast levert het kansen op om jongeren vroegtijdig te betrekken bij de samenleving. De maatschappelijke stages kunnen in samenwerking met instellingen en bedrijfsleven aangewend worden voor lokale projecten. In dit verband denken we natuurlijk aan leer/werk trajecten m.b.t. calamiteiten (basis vaardigheden, zorg, verpleging, brandbestrijding, etc.)
- maar ook kleine persoonlijke rampen voor de gewone burgers:
 - bijvoorbeeld een taskforce ondersteuning digibeten: apps gebruiken door ouderen uitgevoerd door leerlingen van het voortgezet onderwijs (via huisbezoek of in de onderwijsinstelling zelf),
 - plein/straatadoptieprogramma's ,
 - engelbewaarders
 - e.d.

Programma Lokaal Open en Sociaal, *Het moet beter en dat kàn!*

Email: secretaris@lokaalopenensociaal.com tel: 06 12 999 761

KvK-nummer: 84775033

Bankrekening: NL45 SNSB 0983 1843 64 (Jan Schellekens)

Voor LOeS reikt educatie verder. Het gaat ook om volwassenen die een verandering willen of moeten ondergaan. Er zijn veel mensen die in de loop van hun leven op basis van interesses of noodzaak (zie ook lockdowns, evenementen- en horecapersoneel) een andere richting op willen. Daarbij moeten ze minder afhankelijk zijn van hun eigen financiële mogelijkheden of de (weinig actieve) houding van werkgevers.

- Uitbreiding van bestaande tegemoetkomingen met een studiefonds/stimuleringsfonds/-leenstelsel van overheid en werkgevers voor mensen met een beperkt budget maar de wens/noodzaak om (nieuwe) stappen te zetten op de arbeidsmarkt.
- Een bijzondere investeringszone voor vakmatige ontwikkeling. Het Oosterhoutse bedrijfsleven kan daarbij de randen van de werkingssfeer aangeven bijvoorbeeld uitgaande van de bestaande opleidingen MBO/HBO of de functies in cao's.

6. Samen werken aan een hoger en mooier resultaat (Kunst en Cultuur)

Samen werken aan een hoger en mooier resultaat, dat is ons leidende motief in culturele termen met daarbij de verbinding naar de sociale probleemvelden, op weg naar betere samenhang, preventie en onvoorwaardelijke versterking van Oosterhout als geheel: Stad en Inwoners!

Deze insteek zien we in een heel breed kader van Kunst en Cultuur en is van toepassing op allerlei initiatieven van bewoners, instanties en organisaties die een stimulerende rol kunnen spelen in Oosterhout en de kerkdorpen. Vrijwilligers en organisaties met een grote drive en passie om verbindingen te maken in het brede culturele gebied en daardoor meehelpen de culturele belevingen verder uit te dragen.

Culturele belevingen leveren een groot persoonlijk en maatschappelijk effect op. Het is natuurlijk voor sommigen gewoon een heel prettige vrijetijdsbesteding waar ze alleen of met anderen hun hobby beoefenen: dichten, schrijven, schilderen, beeldhouwen, dansen, toneelspelen, zingen, instrument bespelen etc. Vaak gewoon thuis, maar er zijn ook ruimtes met andere eisen nodig. We streven naar goede ruimtes verdeeld over Oosterhout en de Kerkdorpen zodat cultuur ook dicht bij huis kan worden beoefend of georganiseerd.

Actieve cultuurbeoefening moet vanaf vroege leeftijd voor iedereen toegankelijk zijn. Naast sport is muziekbeoefening goed voor de hersenwerking. Het maakt verbindingen in de bovenkamer maar ook in de sociale omgeving. Actief muziekonderwijs en dan vooral introducties van muziekinstrumenten vanaf ca. 8 jaar is van groot belang voor ieder kind maar zeker voor kinderen die problemen hebben met de ontwikkeling van hun motoriek.

- Plannen ontwikkelen om muziekonderwijs structureel koppelen aan onderwijs en vrije tijd
- Kunst en cultuureducatie bij kinderen in de volle breedte en niet alleen bij Havo en Vwo.

Door de coronapandemie en de daaropvolgende lockdown was het voor veel kunstenaars, verenigingen, stichtingen en culturele instellingen onmogelijk hun grote waarde voor de samenleving te laten zien, want kunst en cultuur zijn er vooral ook om anderen te laten genieten en in het beste geval na te laten denken over datgene dat wordt waargenomen.

- Er is voor LOeS veel aan gelegen om ervoor te zorgen dat kunstenaars, verenigingen, stichtingen en culturele instellingen ondersteuning krijgen indien ze in hun voortbestaan bedreigd gaan worden als gevolg van de coronamaatregelen.

Die waarneming van kunstuitingen wordt al in het straatbeeld toegepast o.a. met kunstobjecten en muurschilderingen. Daarnaast zijn er “open huizen”, kunstroutes en tentoonstellingen. Maar kunst van plaatselijke/regionale kunstenaars naar de straat brengen in de wijken of in

het centrum zou meer structureel mogen: gebruikmakend van de fiets/looproutes van bewoners

- Regelmatige kunstroutes in kerkdorpen, wijken en centrum

Nieuwe cultuur wordt vaak geboren als tegenreactie op bestaande zaken. Als mensen zich ergens niet bij thuis voelen en toch de drang hebben iets te doen, dan starten ze hun eigen initiatief. Niet elk initiatief zal het ook daadwerkelijk overleven maar de intentie is zonder meer al de moeite waard. Het vormgeven van nieuwe ideeën levert veel meer op dan alleen het direct zichtbare, mensen doen ervaringen op waar ze met trots op terug kunnen kijken. Wij denken dat je die kleine initiatieven –vroeg – serieus moet nemen en moet omarmen (binnen budget). Goede signalering en samenwerking met de antennes in de kerkdorpen, buurten, wijken en onderwijsinstellingen en op sociaal cultureel gebied zijn dan van groot belang, want ook voor cultuur geldt: zonder dwarsliggers geen spoor

Daar worden maatschappelijk relevante doelen aan gekoppeld zoals culturele uitwisseling of verbreding van de organisatie:

- interculturele uitwisseling
- Lokale muzikale crossovers tussen culturen:
- Oprichting van een popcollectief en
- Organiseren kleinschalige jeugdfestivals op verschillende locaties
- Actief betrekken van jongeren met een andere culturele achtergrond dan “Wosterouts” bij evenementen (carnaval, parkfeest, floralia)

7. Geen tijd om stil te staan

(Sport)

Sport is erg belangrijk voor veel mensen. Niet alleen als actief of passief sporter, maar ook de volledige organisaties en mensen daaromheen. Zowel op amateur-gebied (verenigingen) als professioneel. Te denken valt dan aan sportwinkels, fietswinkels, reparatiebedrijven, sportkledingbedrijven, drukkerijen en bedrijven die voor andere attributen en gadgets zorgen.

Sport is voor mensen een uitlaatklep, geeft emotionele balans voor jezelf en in groepen, en brengt een totale verwevenheid met zich mee tussen vele mensen uit vele plekken binnen en buiten de gemeente. Denk hierbij aan prestige in wat je kunt bereiken, karaktervorming, sociaal gevoel in voor- en tegenspoed, emotionele binding met mensen onder elkaar die voor de lange termijn in iemands leven heel belangrijk zijn. En juist deze aspecten zijn voor LOeS cruciaal in haar uitgangspunten naar sport. Sociale samenhang en karakter in de mensen in de sport en de organisaties.

Oosterhout heeft er veel accommodaties voor en heeft daar ook bewust goed aan gewerkt. Wat op dit moment echter wel degelijk een vraagstuk is, zijn de algemene binnensport accommodaties Arkendonk en Sporthal Oosterheide. Twee accommodaties die in het verleden een belangrijke rol hebben vervuld in de sociale samenhang vanuit de sport en de onderlinge relaties van alle burgers, jong en oud. Vraagstukken hieromtrent lopen al vele jaren, inclusief bemensing en horecaondersteuning.

- Ons uitgangspunt is dat er minimaal één volwaardige accommodatie voor binnensporten als handbal, basketbal, korfbal, zaalvoetbal enz.

In een tijd waar vrijwilligers soms even moeilijker te vinden zullen zijn, is de achtervang door de gemeente sowieso - ook naast de genoemde accommodaties-, van cruciaal belang voor verenigingen voor het gebruik en beheer van hun sportplekken en terreinen.

- De knelpunten op het gebied van gebruik, beheer en onderhoud van terreinen en accommodaties zullen vroeg gesignaleerd moeten worden.
- Onderzoek of achtervang structureel betaalbaar georganiseerd kan worden

Oosterhout heeft voor zowel binnen als buitensporten prima (ook veel natuurlijke) omstandigheden. In Oosterhout zijn zo'n 69 verenigingen actief waar een kleine 30% zijn/haar sport beoefent. Ongeveer 70% van de sporters vindt zijn/haar weg buiten georganiseerd verband en/of buiten Oosterhout. De aandacht voor sportverenigingen is van oudsher van belang bij de gemeente Oosterhout.

Zoals bij veel zaken hebben de lockdowns een enorm effect gehad op de uitoefening van sporten. Vele coronakilo's later zullen veel volwassenen moeite hebben om zich weer op te laden om te gaan sporten. Het is dan de vraag of ze de spirit om er tegenaan te gaan nog wel terug zullen vinden want bij sommige verenigingen vallen grote gaten in hele teams en de organisaties zelf door ziekte (effecten corona) of uitval (idem).

Tegelijkertijd weten we dat corona vooral heeft toegeslagen bij mensen met een te hoog BMI. Voorkoming van overgewicht en daarmee allerlei gezondheidsproblemen is cruciaal. We zullen dus een extra impuls moeten geven om mensen te motiveren weer in beweging te gaan komen. Dat levert niet alleen gezondheidswinst op, maar ook vernieuwde sociale verbanden

- Verlaagde contributie voor een fitheidprogramma. Bij verenigingen zouden fitnessinstructeurs in gehuurd kunnen worden, terwijl bij sportscholen de toegangsprijs kortlopend verlaagd zou kunnen worden.

Bij jongeren was natuurlijk al bekend dat die groot risico lopen als er niet ingezet wordt op continuïteit in de sport. Jongeren haken normaal gesproken al af op de cruciale leeftijd rond 13-14 jaar. De kosten voor de sport, huiswerk, andere belangstelling, de scheiding tussen talenten en non-talenten levert een uitstroom op van jongeren. In eerste instantie is het natuurlijk van belang dat verenigingen proberen ook hun minder talentvolle pupillen binnen te houden. Sociale binding aan een vereniging levert vrijwilligerskapitaal op voor de toekomst, maar als jongeren toch afhaken is het van belang ze te verlokken naar mogelijke andere sportuitoefening. Onderzoek wijst uit dat jongeren nieuwsgierig zijn om met meer sporten in aanraking te komen, dat kunnen nieuwe sporten zijn maar ook sporten uit het huidige aanbod in de gemeente en dat ze graag meedoen met toernooien. Om uitval te beperken en doorstroming naar mogelijke andere sporten te bevorderen, lijkt het van groot belang een deltaplan Sport te maken in samenwerking met het onderwijs.

- In samenwerking met deskundigen (eventueel bestaande verenigingen) uitvoeren sportcarrousels op scholen, waarbij de kinderen 5 keer per jaar voor een andere sport kunnen kiezen². Dit kan ook inhouden dat jongeren van verschillende scholen elkaar vinden op eenzelfde sport :

tot herfstvakantie	1
tot kerstvakantie	2
tot carnaval	3
tot Pasen	4
tot eind mei	5

- 5 keer per jaar afsluiten met toernooitjes op school, bij verenigingen of op locatie

² Maar denk – voor zover realistisch en betaalbaar- ook aan abseilen, bridge, danssport, darts, fitness/conditie, fitness/kracht, karting, klimsport, midgetgolf, rikken, roeien, rugby, motorsport, schoonspringen, skeeleren/skaten, skiën/langlaufen/snowboarden, squash, vissen, wandklimmen, wandelsport, watersport/zeilen/surfen

8. Wat we voor elkaar kunnen betekenen

(Gemeentelijk Beleid, Organisatie structuur en Informatievoorziening)

In dit hoofdstuk sluiten wij aan op de uitgangspunten uit onze inleiding: dienstbaarheid, functionaliteit, onafhankelijkheid, openheid, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid. Dit moeten de richtlijnen zijn. Als deze basiseigenschappen niet worden gerealiseerd, is het hanteren van onze basiswaarde dualiteit Raad versus College, niet uitvoerbaar. Cruciaal dus.

Integriteit van het bestuur is essentieel. Een Verklaring omtrent gedrag (VOG) alleen is niet genoeg om te verwachten dat dan alles wel goed zal gaan en dat calamiteiten – zoals rondom de vorige burgemeester- niet meer voor zullen komen. In die zaak hebben we in de breedte, zowel in het College als in de Gemeenteraad maar een beperkte mate van integriteit bespeurd. Ook binnen de Raad naar zichzelf toe.

- Verklaring omtrent gedrag aanraden voor gemeenteraadsleden

Maar ook de rol van de communicatie naar buiten is voor ons een verbeterpunt. De afdeling communicatie lijkt op een propagandamachine van B&W en verkooporganisatie van beleid. De afdeling is enorm gegroeid vanwege "damage control". Zowel dat laatste uitgangspunt als de menskracht (formatie) moet veranderd worden.

- heroriëntering en herinrichting van de functie communicatie op stadhuis.

Naar de Raad moet meer gebruik gemaakt worden van de goede intrinsieke kwaliteit die binnen de organisatie omtrent informatievoorziening en data-analyse is ingericht. Deze is naar binnen gericht (de organisatie zelf) en te weinig naar buiten (de Raad). Wij verwachten van het college meer permanent zichtbare en bruikbare prestatie indicatoren (KPI's) over het uitgevoerde beleid n.a.v. de gemaakte afspraken. Dat dient snel en concreet te zijn ingericht. De relatie met de organisatie Equalit op de achtergrond kan verstorend werken in communicatie en uitstraling binnen en buiten (overige gemeenten).

Tot slot willen we ook kritisch kijken naar de mandaatbesluit zoals deze nu is vastgesteld. (sinds 01-01-2015). We willen dat kritische punten geëvalueerd en indien nodig herzien worden. Hierbij willen we echter wel voorkomen dat er een grote zee aan lage besluitmomenten bij de Raad terecht komen. Focus moet daarbij liggen op relevante zaken die sterk spelen in de huidige maatschappelijke omgang .

We staan voor een open en toegankelijke gemeente die er is voor de burger. Een gemeente waar het feestje gevierd mag worden als er successen behaald worden. Een gemeente die reflecteert en durft toe te geven dat zaken wellicht niet goed uitpakten hebben, zonder ervoor te zorgen dat er iedere week een nieuwe wethouder moet komen. Deze stabiliteit is ook van belang voor de stad.

- Inventariseren waar de gemeente Oosterhout haar positie – bewust of onbewust - misbruikt heeft in de rechten en rechtsgangen van burgers en daar schade mee heeft berokkend.
- Waar mogelijk het vertrouwen herstellen door ruiterlijk te zijn

9. Verbinding maakt binding of Trommelen blijft (t)rommelen (Verkeer en Mobiliteit)

Veel discussie en een hot item zo voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. Verkeer en mobiliteit wordt uitgespeeld door verschillende partijen om zich te profileren op dit moment. Daar vindt de slag om de kiezer plaats. Er wordt gerommeld met al dan niet gemaakte beloften, oude standpunten worden gedraaid en gekeerd. Hier botsen de vereisten bij een overheid – transparantie, betrouwbaarheid- en de politieke waan van de dag van de politieke partijen op weg naar de verkiezingen. Nu willen wij ons best profileren, maar niet op deze tijdelijke highlight manier. Verkeer en mobiliteit is voor ons een blijvende verbindende factor om binding te creëren tussen alle onderwerpen die reeds in ons programma aan de orde zijn gekomen.

De wereld verandert. Dat geldt zeker voor verkeer en vervoer. Verkeer en mobiliteit is mede een lokale verantwoordelijkheid, maar kan niet los gezien worden van samenwerking met buurgemeenten, de provincie, landelijke ontwikkelingen en ook technische innovaties. Allerlei innovaties en ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer, maken dat mobiliteit momenteel nadrukkelijk in beweging is: we zitten in een transitiefase die op termijn zal resulteren in een wezenlijk ander verkeer- en vervoersysteem. Dit betekent dat mobiliteitsopgaven en de oplossingen daarvoor in de tijd kunnen veranderen. Dit brengt kansen maar ook de nodige onzekerheid met zich mee. Vandaar dat flexibiliteit in het uitvoeringsdeel een voorwaarde is. Er moet periodiek bekeken worden in hoeverre opgaven en bijbehorende maatregelen nog aansluiten op de actualiteit op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid, duurzaamheid en gezondheid.

Wij willen dat er op een veilige en betaalbare manier voorwaarden worden geschapen om onze stad en dus alle wijken sociaal, maatschappelijk en economisch te laten functioneren. En dat trekken we breed. Want het heeft connectie met jeugdontwikkeling, economische aanpak, demografische ontwikkeling, samenhang in de stad, wijk in goed contact, winkelbereikbaarheid enzovoort.

De concrete Verkeer en Mobiliteit maatregelen die we als LOeS voor de kortere termijn nastreven:

- Waar mogelijk 30 km zones
- Verkeersvertragende maatregelen op “racebanen”
- Centrale laad en lospunten inrichten met voorzieningen elektriciteit (stroompalen)
- Veilige fietsroutes
- Vermindering milieubelastend verkeer: ophaaldiensten en bezorgdiensten
- Beter buitenbeheer: onderhoud en slimme oplossingen

Studies concentreren zich voornamelijk op de bereikbaarheid en doorstroming van wegen, maar wij kijken ook naar een bredere programma aanpak in samenhang met dit onderwerp. De maatregelen zijn belangrijk in de basis, maar we willen een bredere kijk onder andere op het gebied van verkeersveiligheid en leefbaarheid

Wij bekijken dit onderwerp dan ook niet alleen op “techniek”, maar op de noodzaak in brede toepassing. Informatie en deskundigheid is dan nadrukkelijk van belang want veel zaken en belangen zijn enorm moeilijk met elkaar te verbinden” “Trommelen blijft altijd Trommelen”³ zeggen we in Oosterhout, hoe je die ook weg legt. Over een fietsbrug, een doorgaande verbinding langs het kanaal maar ook de parkeerdruk is natuurlijk goed te discussiëren,. Kijk echter niet alleen naar afstanden of de (soms tijdelijke) verkeersdruk. Kijk naar wat de effecten zijn in de gemeenschap en de taken van gemeente als geheel. Doen we het in dat brede perspectief goed en zijn er technisch mindere punten, dan hebben wij toch het juiste of in ieder geval het hoogst bereikbare doel bereikt.

³ Het kruispunt Bredaseweg, Wilhelminalaan, van Liedekerkestraat heet in de volksmond “Trommelen” en is al sinds jaar en dag onderwerp van gesprek

Tot Slot.

Er moeten nog een aantal thema's en onderwerpen uitgewerkt worden. Daarvoor vragen we ook de input van iedereen die daar iets over te melden heeft dat interessant is of van belang. Het betreft dan zaken als

Milieu en klimaat Werkgelegenheid en Economie

Maar we nodigen iedereen ook uit om gewoon gedachten en ideeën te sturen over de andere onderdelen van dit programma. Wij kunnen het dan eventueel aanvullen tot een stuk dat we aan onze leden voorleggen en waar we de verkiezingen mee in gaan.

Als je lid wilt worden van Lokaal Open en Sociaal laat dat ons weten. (secretaris@lokaalopenensociaal.com) Wij sturen je een formulier waarop je je kunt aanmelden. Daarna ontvang je een factuur voor het lidmaatschap

Geen lidmaatschap, maar wel helpen? Dat kan!

Mocht je geen interesse hebben om een lidmaatschap af te sluiten, maar wel bereid zijn om onze missie te ondersteunen, dat kan ook!

Doneer vrijblijvend naar

NL45 SNSB 0983 1843 64 t.a.v. Jan Schellekens. Dankjewel!